

for Digital, Culture, Media & Sport) виділяє наступні галузі економіки, в яких дуже ефективно працюють соціальні підприємства:

- реклама;
- архітектура;
- ремесла;
- кінематографія;
- дизайн;
- створення моделей одягу;
- інтерактивні розважальні програми;
- музика;
- виконавчі мистецтва;
- преса;
- програмне забезпечення й обчислювальні системи;
- телебачення і радіо.

В рамках цих областей, термін креативність, зазвичай означає високотворчі оригінальні ідеї, які допомагають просуванню товарів або послуг.

Однак, у розвитку соціального підприємництва в Україні є вагома проблема – саме відсутність підприємницької освіти у ініціаторів його створення.

Необхідно відкривати бізнес-школи для стартаперів соціального підприємства, які допоможуть розкрити особисті творчі здібності, навички і таланти, застосування яких допоможе розвинути соціальне підприємництво в Україні та вивести його на новий рівень.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЯКОСТІ ПОСЛУГ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Маковська К.Л.

Науковий керівник – Бурак О.М., канд. екон. наук, доцент

Для задоволення потреб людей та задля їх комфорту необхідно не тільки надавати послуги, але і надавати їх якісно.

Якість визначається мірою співвідношення товарів, робіт, послуг до умов та вимог стандартів, договорів, контрактів, запитів споживачів. Отже, забезпечення високої якості продукції або послуг є основним завданням кожного підприємства.

На меті цієї роботи є аналіз і вивчення якісних характеристик послуг у сфері теплопостачання.

Дослідженням перспектив реформування системи теплозабезпечення займалися Шевцов А.І., Бараннік В.О., Земляний М.Г., Рязова Т.В.

Під час дослідження були розглянуті законодавчі акти, що регулюють послуги теплопостачання та вимоги до якісних характеристик опалення та гарячого водопостачання.

Нами було виявлено ряд недоліків і відсутність регулювання деяких питань: недосконалість порядку формування тарифів, невідповідність розмірів платежів за користування житлом фактичним витратам на його утримання, недосконалість діючої системи фінансування робіт, пов'язаних з обслуговуванням і модернізацією житлового фонду, високий рівень монополізації сфери надання житлово-комунальних послуг та слабкий розвиток конкуренції у цьому секторі.

Крім того, була проведена оцінка проектів за характером обліку тепла.

Нами пропонується розглянути декілька варіантів обліку тепла, які сприяють підвищенню якості послуг теплопостачання, у будівлях, які необхідно оцінити за допомогою критеріїв оптимізації:

- варіант 1. Ситуація, яка є найбільш поширеною сьогодні: будинки під'єднані до мережі центрального теплопостачання (ЦТ) без будь-якого обліку тепла. Відповідно, споживання тепла окремим будинком розраховується, а не вимірюється;
- варіант 2. ЦТ із лічильниками тепла в будинку, але без терморегуляторів;
- варіант 3. ЦТ із лічильниками тепла в будинку та терморегуляторами на модернізованих ЦТП (контроль температури на рівні групи будинків);
- варіант 4. ЦТ із лічильниками тепла в будинку та ІТП української конфігурації, які контролюють температуру в окремому будинку;
- варіант 5. ЦТ із лічильниками тепла в будинку та ІТП європейського типу;
- варіант 6. Квартира від'єднується від системи ЦТ та встановлює індивідуальний газовий нагрівач.

Для оцінки було обрано чотири критерії оптимізації: критерій Вальда, Гурвіца, Севіджа та Лапласа.

Виходячи з розрахунків нами були отримані такі показники за критеріями: критерій Лапласа дорівнює 4,4, критерій Вальда - 3, а Гурвіца - 5,1, критерій Севіджа - 3. Усі ці значення відповідали п'ятому варіанту, з чого був зроблений висновок, що найкращим варіантом є облік з індивідуальними тепловими пунктами (ІТП) європейської конфігурації, саме він забезпечить найбільш якісний рівень надання послуг теплопостачання.

Відповідно до результатів дослідження індивідуальні теплові пункти забезпечують українським домогосподарствам найменш витратне

рішення із запровадження платежів на основі фактичного споживання тепла.

ІТП бувають двох видів, європейської чи української конфігурації. Обидві конфігурації ІТП підвищують ефективність споживання тепла однаково. Проте, порівняно з українськими аналогами, ціна ІТП західноєвропейського дизайну є щонайменше на 30% нижчою. Головною причиною такої різниці у ціні є різні норми проектування і вимоги, що пред'являються до цих ІТП. Через це витрати на опалення квартири із ІТП європейської конфігурації є меншими, ніж у випадку застосування ІТП української конфігурації. З технічної точки зору, немає жодних підстав, щоб ІТП європейської конфігурації не використовувалися в Україні.

Підвищення ефективності теплозабезпечення завдяки ІТП у поєднанні із лічильниками допомагають підприємствам комунальної теплоенергетики знизити витрати. Це має місце як у випадку ефективно керованого підприємства, так і менш ефективного підприємства.

Отже, встановлення лічильників тепла в будинках разом із ІТП європейського типу забезпечує усі переваги за найнижчої вартості.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ

Драчова С.І.

Науковий керівник – Славути О.І., ст. викладач

Проблема відходів в Україні вирізняється особливою масштабністю і значимістю, як внаслідок переваг в національній економіці ресурсоємних багатовідхідних технологій, так і через відсутність протягом тривалого часу правильного поводження з відходами. Тому критична ситуація настала в Україні, бо наявні проблеми з утворенням, накопиченням, зберіганням, переробленням, утилізацією та захороненням відходів в подальшому погіршує екологічний стан країни. Обсяги утворення твердих побутових відходів в Україні у 2016 р. становили 49 млн. м³, або близько 11 млн. т. Показник утворення відходів в Україні в середньому становить 250-300 кг на рік на людину і має тенденцію до зростання. Це було взято до уваги і 8 листопада 2017 р., коли КМУ було схвалено Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року, де зазначаються: види відходів, мета та строки реалізації проекту, шляхи і способи розв'язання проблеми. Але в зазначеному документі проблемі очищення стічних вод та утилізації сухого осаду приділено недостатньо уваги.